

Paalanen, Johanna. 2019. SAMASSA SYKKEESSÄ – MULTIMODAALINEN VUOROVAIKUTUS KOULUN MUSIIKINOPETUKSEN YHTEISMUSISOINNISSA. Kasvatus 50 (3), 188–202.

Artikkelissa tarkastellaan yhteismusisointia pedagogisena luokahuonevuorovaikutuksena. Fokuksessa ovat erityisesti musiikinopettajan multimodaaliset musisoinnin ohjaamisen keinot. Vaikka yhteismusisointi on koulun musiikinopetuksessa keskeinen työtapa ja sisältö, sitä ei vuorovaikutuksen näkökulmasta ole aikaisemmin tutkittu. Artikkelissa analysoitu musisointitilanne sisältyy videoaineistoon, joka muodostuu lukion musiikin 1. kurssin oppitunneista. Tutkimusmenetelmänä ja teoreettisena viitekehystenä on keskustelunanalyysi, jonka avulla oppimista voidaan tarkastella osana sosiaalista toimintaa ja vuorovaikutuksen rakenteita. Analyysissa näytetään, miten yhteismusisointitilanteessa rakentuu prosessi, jossa opetusryhmä ja opettaja vuorovaikutuksellisesti synkronoituvat eli tahdistuvat toisiinsa. Yhteismusisoinnin erittely nostaa esiin sen, että opettajan käyttämät monet vuorovaikutuksen resurssit tuottavat musiikin sykkettä ja mukautuvat siihen. Analyysin perusteella opettaja pyrkii tahdistumisilmiötä hyödyntäen osallistamaan koko opetusryhmän yhteismusisointiin. Analyysi osoittaa myös, että kehollisen ilmaisun korostaminen ja liioittelu edistävät tahdistumista. Tuloksia voidaan soveltaa kehitettäessä kehollisen ja sosiaalisen oppimisen tutkimusta ja siihen perustuvaa koulutusta. Artikkelin myötä osallistuu keskusteluun opettajan ja oppilaiden rooleista sekä taideaineiden ja välittömästä läsnäolosta nousevan yhteisen kokemuksen merkityksestä aikamme uudistuvassa koulussa.

Asiasanat: kehollisuus, keskustelunanalyysi, multimodaalisuus, musiikkikasvatus, vuorovaikutus

Miettinen, Reijo. 2019. 21. VUOSISADAN KOMPETENSSIT – OECD KASVATUKSEN KIELEN UUDISTAJANA. Kasvatus 50 (3), 203–215.

Useat kansainväliset hankkeet ovat 2000-luvulla määritelleet 21. vuosisadan taitoja ja kompetensseja. Niistä on kehityksessä uusi tapa puhua kasvatuksesta ja koulutuksesta. Edelläkävijä on ollut Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö OECD. Sen vertailevan mittaamisen viitekehys edellyttää määrittelemään eri maiden kulttuureista ja opetussuunnitelmista sekä tiedonaloista riippumattomat generiset kompetenssit. Niitä mittaamalla järjestö katsoo voivansa vertailla eri maiden koulutusjärjestelmien tehokkuutta ja laatua ja luoda perustan niiden kehittämiseksi. Artikkelin analysoi kriittisesti tämän kehitysstrategian perusteluja ja seurauksia. Kompetenssien kieli suuntaa kasvatusta valmiuksiin, jotka ovat mitattavissa ja joita pidetään työllistymisen ja talouden kehityksen kannalta tärkeinä. Näin se kaventaa käsityksiämme kasvatuksen ja sivistyksen tarkoituksesta ja sisällöstä.

Asiasanat: sivistys, 21. vuosisadan kompetenssit, OECD, PISA, DeSeCo-projekti, inhimillisen pääoman teoria, vertaileva mittaaminen, generiset taidot

Nieminen, Tuomas – Mankki, Ville. 2019. OPETTAJA-AKTIVISMI OPETTAJANKOULUTUKSEN OPETUSSUUNNITELMISSA. Kasvatus 50 (3), 216–225.

Opettaja-aktivistit pyrkivät yhteiskunnallisen vaikuttamisen avulla esimerkiksi edistämään tasa-arvoa ja purkamaan sortavia rakenteita. Tarkastelemme tutkimuksessamme opettaja-aktiivismin kehittymisedellytyksiä opettajankoulutuksen kirjoitetuissa opetussuunnitelmissa – tarkemmin opettajakelpoisuuden tuottavissa pedagogisissa opinnoissa. Tutkimusaineistona ovat Helsingin, Itä-Suomen, Jyväskylän, Tampereen ja Oulun yliopistojen luokan- ja aineenopettajien pedagogisiin opintoihin sisältyvien opintojaksojen kuvaukset. Analysoimme aineiston teorialähtöisellä sisällönanalyysillä. Tutkimustulokset osoittivat, että opettajankoulutuksen opetussuunnitelmissa pyritään tukemaan opettajaopiskelijoiden tietoisuutta yhteiskunnallisista epäkohdista sekä kasvatuksen mahdollisuuksista muutoksen toteuttamisessa. Yhteiskunnallisen toiminnan tukeminen jää pedagogisissa opinnoissa kuitenkin puutteelliseksi tai vähintäänkin piileväksi, kun esimerkiksi velvoitetta koulun ulkopuoliseen yhteiskunnalliseen toimintaan ei opetussuunnitelmissa eksplikoida. Näin jo aiemmin opettajankoulutukseen kohdistettu kritiikki riittämättömästi tuesta ja kannustuksesta todelliseen yhteiskunnalliseen aktivismiin vaikuttaa perustellulta.

Asiasanat: opettaja-aktivismi, opettajankoulutus, opetussuunnitelma, pedagogiset opinnot

Kaarakainen, Meri-Tuulia – Saikkonen, Loretta – Kaarakainen, Suvi-Sadetta. TULEVAISUUDEN OSAAJIA VARTTUMASSA? PERUSKOULUN PÄÄTTÄVIEN JA TOISEN ASTEEN OPISKELIJOIDEN OHJELMOINTITAITOJEN. Kasvatus 50 (3), 226–241.

Teknologinen kehitys muovaa tämän päivän opiskelijoiden vuorovaikutus- ja oppimisympäristöä sekä tulevaa työelämää. Tulevaisuuden osaamisvaatimukset näkyvät uudistuneissa perus- ja toisen asteen opetussuunnitelmissa, joiden tavoitteina on kasvattaa tulevaisuuden kansalaisia ja tarjota valmiuksia tulevan työelämän osaajille. Tässä tutkimuksessa selvitetään peruskoulun yhdeksäsluokkalaisten ja toisen asteen opiskelijoiden ohjelmointitaitoja. Aineisto koostuu opiskelijoiden (N = 8 661) ohjelmointiosaamista mittaavien tehtävien pisteistä sekä samojen opiskelijoiden kyselyvastauksista. Tutkittujen opiskelijoiden ohjelmoinnin valmiudet todetaan heikoiksi koulumuodosta riippumatta, ja osaaminen jää harvojen nuorten varaan. Poikien ohjelmoinnin osaaminen todetaan merkitsevästi paremmaksi kuin tyttöjen. Ikä tai kouluaste sen sijaan eivät vaikuta opiskelijoiden ohjelmointiosaamisen tasoon. Ohjelmointitaitoihin todetaan yhdistyvän vapaa-ajan ahkera digitaalisten pelien pelaaminen sekä digitaalisten sisältöjen tuottamiseen liittyvä osaaminen ja digitaalisten ympäristöjen toimintaperiaatteiden tuntemus. Koska tutkimuksessa hyödynnetyn testin tehtävissä ei edellytetä varsinaista ohjelmointiosaamista vaan pikemminkin päättelytaitoja, opiskelijoiden vähäisten ohjelmointivalmiuksien syyt selittynevät osaltaan nykyteknologian helppokäyttöisyydellä, jonka vuoksi nuoret ovat tottumattomia kaavojen ja koodin lukemiseen.

Asiasanat: ohjelmointi, peruskoulu, toinen aste, oppilaat, opiskelijat